

Nadaljevalno
izobraževanje
energetskih svetovalcev
za izvajanje nalog
KONTAKTNE TOČKE OVE

**Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za
umeščanje fotonapetostnih naprav in sprejemnikov
sončne energije**

Andreja Belavić Benedik, univ. dipl. inž. el.

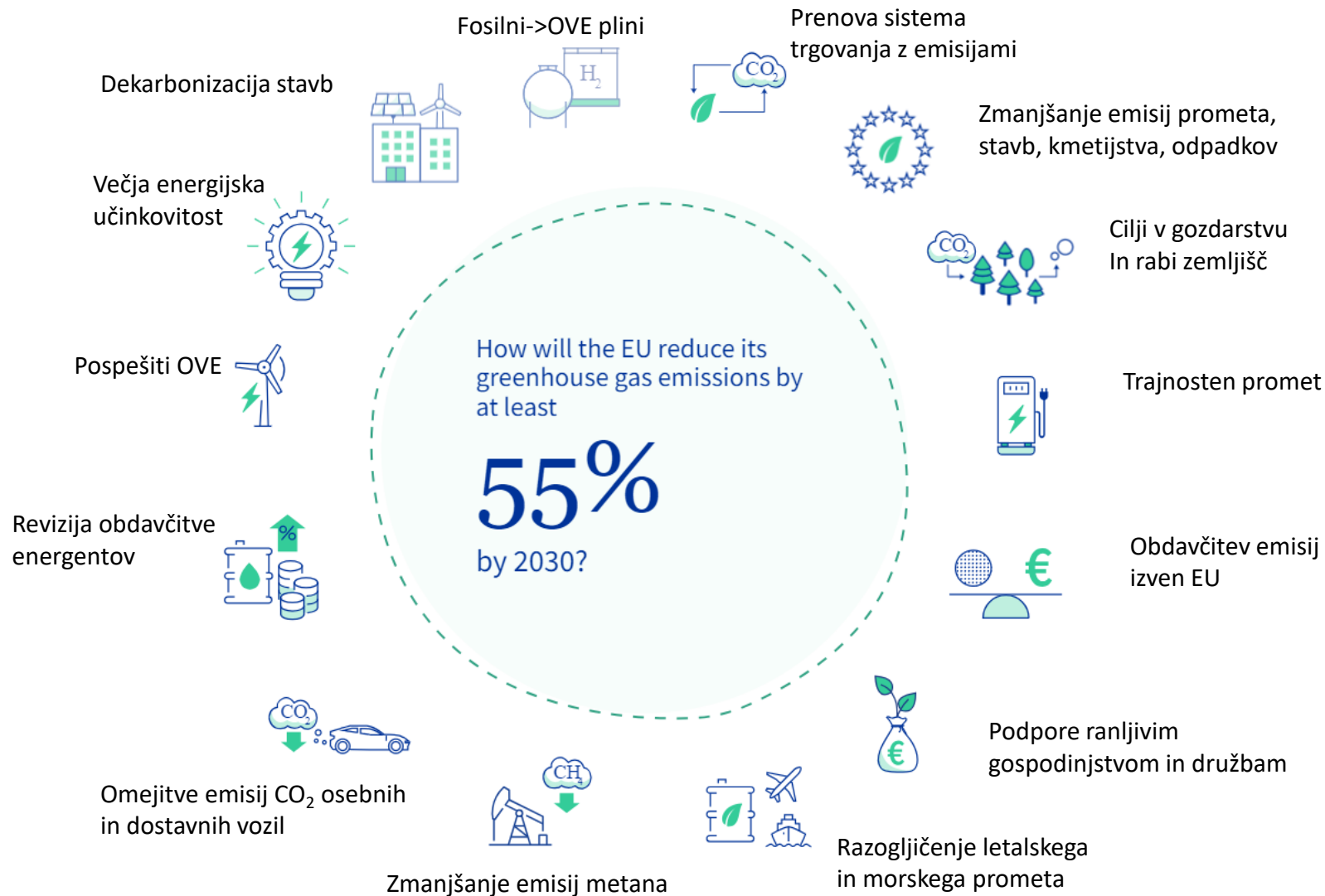
Ljubljana, 10. junij 2024: hotel Four Points by Sheraton Ljubljana Mons

Smernice EU

1. 2009 ⇒ Direktiva o spodbujanju rabe OVE ⇒ SI = 25 %* do 2020
2. 2014 ⇒ Direktiva 2014/94/EU o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (SI Uredba in nov ZIAG)
3. 2016 ⇒ Zimski paket - Clean Energy for all Europeans (naslavlja energetske sektor) – ogljično nevtralna EU do 2050
4. 2018 ⇒ Direktiva o spodbujanju rabe OVE ⇒ > 32 %* do 2030
5. 2019 ⇒ Evropski Zeleni Dogovor (EGD) (naslavlja celotno družbo)
6. 2021 ⇒ FF55 ⇒ > 40 %* do 2030
7. 2022 ⇒ REPowerEU ⇒ 45 %* do 2030
8. 2023 ⇒ AFIR – nova Uredba EU o infrastrukturi za alternativna goriva – veljati od prve polovice 2024
9. 2023 ⇒ nova URE direktiva, nova Uredba o dekarbonizaciji morskega prometa, nova RES III direktiva

* - energijski delež OVE v bruto končni rabi energije

Fit for 55 – naslavlja 14 ekosistemov

Vir:
<https://www.consilium.europa.eu/sl/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/#what>

Načrt REPowerEU – maj 2022

Skupni evropski ukrepi za cenovno dostopnejšo, zanesljivejšo in bolj trajnostno energijo

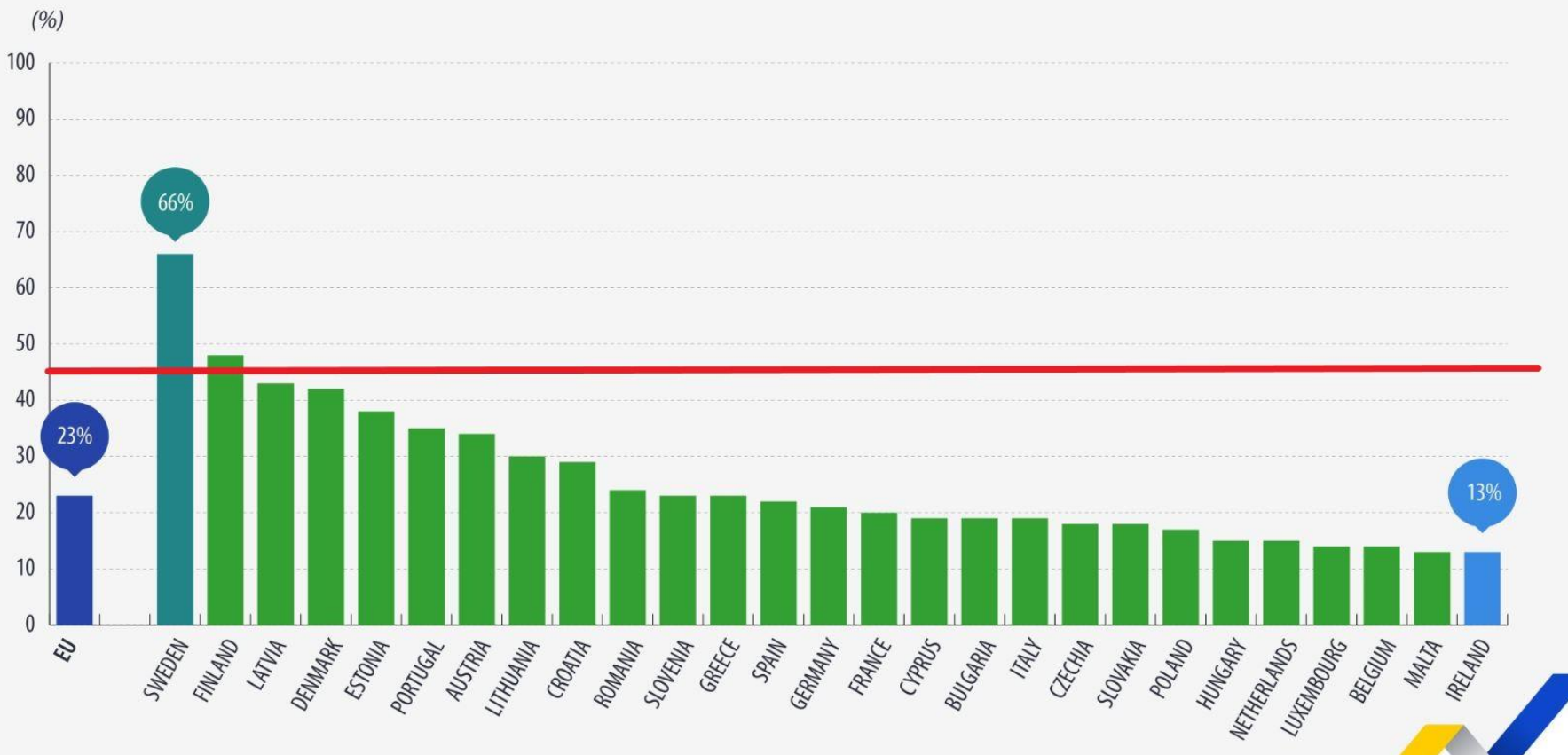
- Gospodinjstva:
 - Varčevanje z energijo
 - Pospešena namestitvev SE na strehe objektov (do 15TWh/leto)
 - Pospešeno nameščanje TČ (v pripravi Akcijski načrt – sprejem prva polovica 2024)
- Elektroenergetski sektor:
 - Pospešeno izkoriščanje VE (480 GW) in SE (420 GW)
 - Večja proizvodnja OVE vodika

Načrt REPowerEU – maj 2022

- **Priporočilo EK o pospešitvi postopkov izdaje dovoljenj** za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in poenostavitvi sklepanja pogodb o nakupu električne energije
- **Direktiva 2023/2413 o spremembi Direktive 2018/2001** o spodbujanju uporabe OVE, Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti => **najmanj 42,5 / 45 % delež** energije iz OVE v bruto končni rabi energije EU v 2030.
- **Strategija EU za sončno energijo** (do 2025 zagotoviti >320 GW = 2x več kot 2020 in 600 GW do leta 2030) – manjša odvisnost od zemeljskega plina

Delež OVE v 2022

Overall share of energy from renewable sources in 2022

45 % do
konca leta
2030

Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije

- ZSROVE – objavljen v Uradnem listu RS, št. 121/21 z dne 23. 7. 2021;
- Začetek veljavnosti: 7. 8. 2021 => v fazi dopolnjevanja
- sprememba: Uradni list RS, št. 189/21 in 121/22 – ZUOKPOE
- <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2021-01-2570/zakon-o-spodbujanju-rabe-obnovljivih-virov-energije-zsrove>
- ureja izvajanje politike države in občin na področju rabe OVE, določitev zavezujočega cilja za delež energije iz OVE v bruto končni porabi v RS ter ukrepe za doseganje tega cilja in načine njihovega financiranja (vključno z mednarodnim sodelovanjem in pravili o finančni podpori za spodbujanje energije iz OVE in iz SPTE), potrdila o izvoru energije, samooskrbo z električno energijo iz OVE, uporabo energije iz OVE v sektorju ogrevanja in hlajenja ter v sektorju prometa, upravne postopke ter informiranje in usposabljanje inštalaterjev

Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije

- ZUNPEOVE - Objavljen v Uradnem listu RS, št. 78/23 z dne 19. 7. 2023
- Začetek veljavnosti 3. 8. 2023 => v fazi dopolnjevanja
- <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO8764>

Namen:

- doseganja podnebne nevtralnosti in ciljev na področju deleža OVE v bruto končni rabi v RS
- za izvajanje Uredbe 2022/2577 za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov, določa uporabo te uredbe v že začetih postopkih priprave prostorskih aktov, dovoljenj in soglasij

ZUNPEOVE – 8. člen: predpisana prednostna območja umeščanja FN naprav

Predpisana prednostna območja za umeščanje **FN naprav** so – **lahko** se postavi:

1. **strehe objektov in utrjene površine parkirišč** na stavbnih zemljiščih, katerih tlorisna površina je **1 000 m² ali več**, in ki se nahajajo na poselitvenih območjih, zlasti v mestih in drugih urbanih naseljih
2. **območje cestnih zemljišč, cestnih objektov, oskrbnih postaj javnih cest in servisnih prometnih površin**
3. **železniško območje**, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja varnost železniškega prometa
4. območja **objektov za proizvodnjo elektrike** ter območje **razdelilnih transformatorskih postaj** in razdelilnih postaj, ki segajo največ 5 m od roba najbolj zunanjega energetskega objekta

ZUNPEOVE – 8. člen: predpisana prednostna območja umeščanja FN naprav

5. območja **opuščenih in nekdanjih površinskih kopov** mineralnih surovin, ki niso zalita z vodo, če postavitve teh naprav ni v nasprotju s prostorskim izvedbenim aktom, ter
 6. obstoječa **neaktivna odlagališča odpadkov in opuščena odlagališča odpadkov**, če postavitve teh naprav ni v nasprotju s prostorskim izvedbenim aktom
 7. območja **zaprtih odlagališč** (posebnosti določene v 64. členu)
- ⇒ Na vseh naštetih območjih je FN naprave **dopustno umeščati ne glede na LEK**
- ⇒ Na območjih od 1. do 5. je ne glede na določbe prostorskih izvedbenih aktov **dopustna postavitve FN naprav skladnih s podrobnejšimi pravili urejanja prostora (Uredba) => velja od 13. 4. 2024**

ZUNPEOVE – 9. člen: obvezna postavitve FN naprav pri novogradnjah in rekonstrukcijah

Postavitve **FN naprav** minimalne nazivne moči ali površine je **obvezna** v primeru:

- **novogradnje** utrjenega parkirišča, katerega tlorisna površina znaša $\geq 1\,000\text{ m}^2$
- **novozgrajenih** objektov, katerih tlorisna površina strehe znaša $\geq 1\,000\text{ m}^2$
- **prizidave** objekta v vertikalni smeri, kjer je tlorisna površina strehe prizidave $\geq 1\,000\text{ m}^2$
- **prizidave** objekta v horizontalni smeri, kjer je tlorisna površina strehe prizidave $\geq 1\,000\text{ m}^2$
- **rekonstrukcije** objekta, pri kateri se posega tudi v nosilno konstrukcijo strehe, katere tlorisna površina znaša $\geq 1\,000\text{ m}^2$

ZUNPEOVE – 9. člen: izjeme postavitv FN naprav pri novogradnjah in rekonstrukcijah => uredba Vlade

FN naprave **ni potrebno postaviti**, v naslednjih primerih:

- ob upoštevanju vrste ali namembnosti objekta
- njegove lege ali osončenosti
- možnosti priklopa na elektroenergetsko omrežje
- ekonomske in tehnične izvedljivosti
- zahtev varovanja kulturne dediščine
- interesov nacionalne varnosti, obrambe in varstva pred nesrečami
- zagotavljanja varnosti v prometu
- upravljanja z vodami
- varstva gozdov
- zagotavljanja zelenih površin
- na naravi temelječih rešitev ali zahtev s področja ohranjanja narave

ZUNPEOVE – 11. člen: obvezna postavitve FN naprav na obstoječih objektih

Postavitve in obratovanje FN naprav minimalne nazivne moči ali površine je **obvezna** na:

- **strehi obstoječega objekta**, katerega tlorisna površina strehe znaša $\geq 1\,700\text{ m}^2$
 - **obstoječem utrjenem parkirišču**, katerega tlorisna površina znaša $\geq 1\,700\text{ m}^2$
 - Izjeme podobno kot prej.
- Uredba še ni sprejeta: določen med ostalim tudi rok za izvedbo FN (rok ne sme biti krajši od 2 in ne daljši od 10 let od veljavnosti uredbe)

Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih (FN) naprav in sprejemnikov sončne energije

- [https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2024-01-0815/#\(prostorski%C2%A0izvedbeni%C2%A0pogoji%C2%A0za%C2%A0za%20prta%C2%A0odlagali%C5%A1%C4%8Da\)](https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2024-01-0815/#(prostorski%C2%A0izvedbeni%C2%A0pogoji%C2%A0za%C2%A0za%20prta%C2%A0odlagali%C5%A1%C4%8Da))

Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih (FN) naprav in sprejemnikov sončne energije

- Objavljena v Uradnem listu RS, št. 27/24 z dne 29. 3. 2024
- Datum začetka veljavnosti: 13. 4. 2024

Uredba določa:

- podrobnejša pravila urejanja prostora za umeščanje FN naprav *na predpisana prednostna območja* (8. člen ZUNPEOVE)
- podrobnejša pravila urejanja prostora za postavitve FN naprav pri *novogradnjah in rekonstrukcijah objektov* ter izjeme od njihove obvezne postavitve (9. člen ZUNPEOVE)
- podrobnejša pravila urejanja prostora za umeščanje FN naprav ter sprejemnikov sončne energije *na druga območja in objekte*.

Uredba o podrobnejših pravilih urejanja prostora za umeščanje fotonapetostnih (FN) naprav in sprejemnikov sončne energije

- I. Splošne določbe (1. – 3. člen)
- II. Skupna podrobnejša pravila urejanja prostora za umeščanje FN naprav (4. – 7. člen)
- III. Podrobnejša pravila za obvezno postavitvev FN naprav pri novogradnjah in rekonstrukcijah objektov (8. - 14. člen)
- IV. Podrobnejša pravila za umeščanje FN naprav na predpisana prednostna območja (15. – 25. člen)
- V. Podrobnejša pravila urejanja prostora za umeščanje FN naprav na druge objekte in območja (26. - 27. člen)
- VI. Končna določba (28. čl)

I. Splošne določbe (1. – 3. člen)

Izrazi - 2. člen

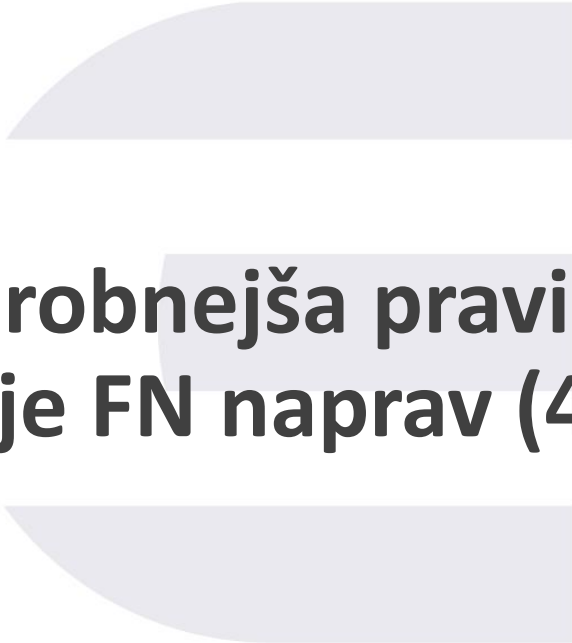
- **fotonapetostna naprava** je naprava, ki proizvaja električno energijo z izrabo sončne energije, vključno s tehnično opremo, potrebno za njeno delovanje, z napravami za shranjevanje energije in s priključki na omrežje. Za del FN naprave se šteje tudi podkonstrukcija, na katero so nameščeni FN moduli;
- **sprejemnik sončne energije** je naprava, v kateri se s pretvorbo sončne energije pridobiva toplota za ogrevanje, pripravo tople sanitarne vode ali tehnološke procese;
- **kombinirana naprava** je naprava, v kateri sta združena FN modul in sprejemnik sončne energije;

Izrazi - 2. člen

- **tlorisna površina strehe** je enotna ali sestavljena tlorisna površina strehe. Sestavljena tlorisna površina strehe je vsota vseh posameznih tlorisnih površin strehe, ki jih je med seboj mogoče ločiti z robovi ali konstrukcijskimi elementi. V tlorisno površino strehe se ne všttevajo žlebovi, elementi inštalacij, svetila, deli stavbnega pohištva (na primer okenski okviri in police, senčila), zunanja senčila, elementi za ozelenjevanje fasade (na primer korita in mreže), drogovi za zastave, izveski in podobno;
- **tlorisna površina parkirišča** je enotna ali sestavljena tlorisna površina parkirišča. Sestavljena tlorisna površina parkirišča je vsota posameznih tlorisnih površin parkirišč, ki jih je med seboj mogoče ločiti z robniki ali drugimi elementi. V tlorisno površino parkirišča se ne všttevajo manipulacijske površine za obračanje vozil, dovozne in odvozne poti, tehnična in komunalna površina ter druge površine, namenjene za ozelenitev;

Uporaba podrobnejših pravil urejanja prostora - 3. člen

- Podrobnejša pravila urejanja prostora iz te uredbe se **ne glede na določbe prostorskih izvedbenih aktov neposredno uporabljajo** pri načrtovanju, dovoljevanju in postavitvi FN naprav ter v tem delu nadomestijo prostorski izvedbeni akt.
- Za FN naprave po tej uredbi se štejejo FN naprave, ki se **postavijo na, v ali ob obstoječi** legalno zgrajeni objekt ali **na, v ali ob načrtovani** objekt, ali če **se postavijo kot samostojni objekt**.
- Podrobnejša pravila urejanja prostora se smiselno uporabljajo tudi za **sprejemnike sončne energije**, kot je določeno v tej uredbi.

II. Skupna podrobnejša pravila urejanja prostora za umeščanje FN naprav (4. – 7. člen)

Skupna podrobnejša pravila za FN naprave - 4. člen

Skupna podrobnejša pravila urejanja prostora za umeščanje FN naprav veljajo za:

- obvezno postavitv v skladu s III. poglavjem te uredbe,
 - umeščanje na predpisana prednostna območja v skladu s IV. poglavjem te uredbe in
 - umeščanje na druga območja ter objekte v skladu s V. poglavjem te uredbe.
- Na FN naprave ni dovoljeno postavljati trajnih ali začasnih objektov, naprav ali predmetov, namenjenih za oglaševanje!

Skupna podrobnejša pravila glede varnosti FN - 5. člen

- zagotovljena njihova **varna raba in vzdrževanje**, preprečitev možnosti nastanka škode zaradi njihovega delovanja
- izvesti ukrepe za **varstvo pred požarom in zaščito pred udari strele**, zaščito pred električnim udarom ter širjenjem požara na druge objekte
- izvesti ukrepe za **varstvo pred močnejšimi vetrovi**
- pri umeščanju, delovanju, vzdrževanju in odstranitvi FN naprav se upoštevajo navodila in priporočila proizvajalca za njihovo postavitvev
- FN naprave se zavarujejo tako, da je **nepooblaščenim osebam preprečeno poseganje v njihovo delovanje**
- FN naprave se namestijo tako, da **se čim manj bleščijo** (kako to izvesti?)
- **Naprava za shranjevanje energije se ne umešča na streho objekta**, ampak v notranjost objekta ali poleg objekta na gradbeni parceli ali na fasado objekta

Skupna podrobnejša pravila glede umeščanja - 6. člen

- umeščanje na, v ali ob obstoječe ali načrtovane objekte **ne sme bistveno spremeniti velikosti, namembnosti ali zmogljivosti** osnovnega obstoječega ali načrtovanega objekta ter ne sme onemogočati izpolnjevanja bistvenih zahtev obstoječega ali načrtovanega objekta
- ni dopustno **umeščati na raščeno površino** v sklopu zelenih površin in na predpisani del raščene površine gradbene parcele
- orientacija in naklon FN naprave omogočata **čim večji izkoristek energije**
- prilagoditi se kakovostnim grajenim in naravnim prvinam, da se **ohranijo in vzdržujejo identiteta ter prepoznavne vrednosti prostora**, ki tvorijo značilne oblike in vzorce v prostoru (strukturna urejenost prostora, barve in materiali)
- upoštevati **vplive na raščeno površino**, da se ne onemogoča ponikanje padavinskih voda in ne povzroča erozija tal
- če je v prostorskem izvedbenem aktu določen prostorski izvedbeni pogoj izvedbe zelene strehe, se ta v kombinaciji s FN napravo izvede kot **tehnološka zelena streha**

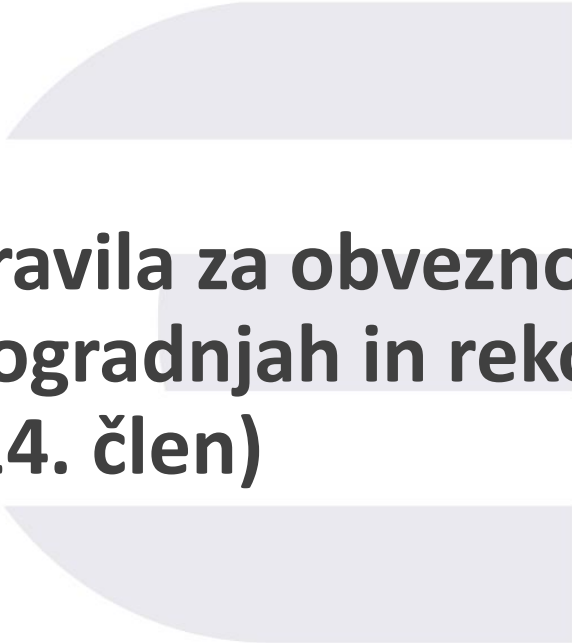
Skupna podrobnejša pravila na območjih varstvenih režimov in območjih omejene rabe - 7. člen

Umeščanje FN naprave v teh območjih **mora biti usklajeno s predpisi na teh območjih** (npr. če gre za kulturno dediščino, posebne varstvene režime, prevlada javnega interesa zdravja, prometne varnosti, varstva okolja,...)

- Pridobiti mnenje ali soglasje ...

RAZEN

- če je ta **pristojni organ oziroma upravljavec gospodarske javne infrastrukture** hkrati tudi investitor FN naprav.

III. Podrobnejša pravila za obvezno postavitvev FN naprav pri novogradnjah in rekonstrukcijah objektov (8. - 14. člen)

Podrobnejša pravila za FN pri novogradnjah in rekonstrukcijah objektov - 8. člen

- Obvezna postavitvev skladno z 9. členom ZUNPEOVE (strehe, parkirišča $\geq 1\ 000\ \text{m}^2$):
- Pri obvezni postavitvi FN naprav se upoštevajo prostorski izvedbeni pogoji, določeni v 11. ali 13. členu te uredbe.
- Če gre za novogradnjo, ki pomeni novozgrajeni objekt ali prizidavo v horizontalni smeri, se poleg tega upoštevajo tudi prostorski izvedbeni pogoji, določeni v 12. ali 14. členu te uredbe.

Podrobnejša pravila za FN pri novogradnjah in rekonstrukcijah objektov - 8. člen

- Obvezna postavitvev skladno z 9. členom ZUNPEOVE (strehe, parkirišča $\geq 1\ 000\ \text{m}^2$)
 - Priporoča se tudi postavitvev:
 - **naprave za shranjevanje energije** vsaj dvakratne zmogljivosti glede na predvideno količino proizvedene električne energije iz FN naprav v eni uri,
 - **polnilnice za polnjenje električnih vozil** za vsaj 25 odstotkov parkirnih mest, če so pri objektu oziroma na njegovi gradbeni parceli obstoječa ali načrtovana najmanj štiri parkirna mesta za avtomobile ali tovorna vozila,
 - **zalogovnika za zbiranje padavinske vode**, ki se uporabi za zalivanje zelenih površin, čiščenje utrjenih površin ali druge namene, ki so dopustni v skladu s predpisi s področja voda.

Izjeme od obvezne postavitve FN naprav pri novogradnjah in rekonstrukcijah objektov – 9. člen

- **neprimerna namembnost ali vrsta objekta** (podzemni objekt, katerega streha je javna površina ali zelena streha, začasni objekt, objekt na območju, ki izpolnjuje pogoje za uvrstitev med obrate manjšega ali večjega tveganja za okolje in parkirni prostori na vrhu garaž ali garažnih hiš, če bi bila s tem presežena višina ali etažnost, kot je določena v prostorskem izvedbenem aktu)
- **neprimerna lega ali osončenost objekta** (ekonomsko neupravičena investicija)
- **zagotavljanje zelenih površin in na naravi temelječih rešitev** (če ni mogoče izpolniti prostorskih izvedbenih pogojev iz prostorskega izvedbenega akta glede zelenih površin in ozelenitve)
- **varovanje kulturne dediščine** (če ni mogoče izvesti rešitev, s katerimi bi se ohranile varovane vrednote kulturne dediščine in upošteval varstveni režim)

Uveljavljanje obveznosti postavitve – 10. člen

- Če gre za poseg iz prvega odstavka 8. člena (prednostna območja), investitor v svojo zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja in v projektno dokumentacijo za izdajo gradbenega dovoljenja vključi tudi FN naprave na strehi objekta ali parkirišču oziroma utemelji izjemo od obvezne postavitve.
- **Občina ali ministrstvo** v postopku izdaje gradbenega dovoljenja v skladu z **zakonom, ki ureja prostor**, ter **zakonom, ki ureja graditev**, izda mnenje glede skladnosti FN naprav na strehi objekta ali parkirišču s podrobnejšimi pravili urejanja prostora, kot jih določa ta uredba.

Prostorski izvedbeni pogoji za umeščanje na strehe objektov – 11. člen

FN naprave se na strehe objektov umeščajo tako, da:

- so **čim manj vidno izpostavljene** in da se ohranjajo obstoječe vedute
- so nameščene na streho **enovito** ob upoštevanju oblikovne podobe celotnega objekta (značilne smeri, naklon, členjenost, poudarke, strukturo ter razmerja na strehi, fasadi in v okolici)
- Na **ravnih strehah** so od strešnega venca odmaknjeni tako, da so zakriti pred pogledi z javnih površin
- Na **poševnih strehah** ne segajo čez robove strešine, imajo enako orientacijo, usmeritev in naklon kot robovi streh in strešne površine, pri čemer ne smejo ovirati delovanja ali postavitve snegolovov, so praviloma simetrično razporejeni po strehi oziroma z enakimi odmiki od strešnih robov, so vzporedni s strešino, dvignjeni pa so lahko nad površino strešine največ za 20 cm, niso postavljeni pravokotno na strešino in niso nesimetrično razdrobljeni na več manjših površin na strehi

Prostorski izvedbeni pogoji za umeščanje na strehe objektov – 11. člen

FN naprave se na strehe objektov umeščajo tako, da:

- se umestijo na **največji možni tlorisni površini** strehe, in **ne na manj kot na 50 %** tlorisne površine strehe, razen, če gre za rekonstrukcijo objekta, pri katerem velikost posega ne presega 40 % tlorisne površine strehe
- se upošteva **nosilnost** strehe
- se namestijo na streho z **nosilci** ali drugimi elementi ali so vgradni del strešne kritine
- **barva ne sme biti vpadljiva** in naj bo čim bolj usklajena z zunanjo podobo objekta (fasada, streha) ter objekti v neposredni okolici, **barva podkonstrukcije** pa naj bo v barvi strešne kritine, sivi, srebrni ali črni barvi (območje kulturne dediščine)
- če se umeščajo na **ozelenjeno streho**, naj bodo primerno dvignjeni najmanj za 20 cm oziroma tako, da sta zagotovljena rast in vzdrževanje rastlin

Prostorski izvedbeni pogoji za umeščanje na parkirišča - 13. člen

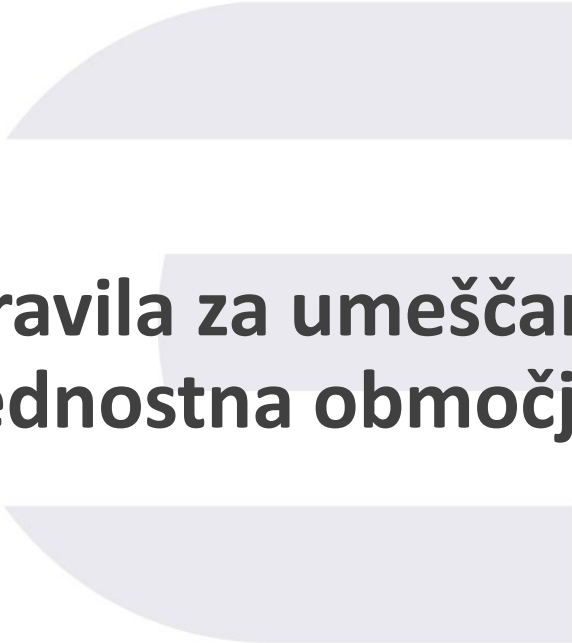
FN naprave na parkiriščih morajo biti nameščena / imeti:

- Nad parkirnimi mesti v **ustreznem naklonu in orientaciji**
- Ustrezen **odmik** od sosednjih parcel
- **Višina** se določi glede na vozila, ki jim je parkirišče namenjeno
- Lahko se postavi tudi na **ozelenjeno streho**
- **Zbiranje padavinske vode**
- Namestitev na največji možni **tlorisni površini parkirišča ($\geq 50\%$)**
- Dodatni pogoji za novograjena parkirišča

Dodatni prostorski izvedbeni pogoji za umeščanje na parkirišča - 14. člen

Novogradnja ali prizidavo v horizontalni smeri, kamor se na podkonstrukcijo nad parkiriščem postavijo FN naprave, se poleg skupnih podrobnejših pravil iz II. poglavja te uredbe in pogojev iz prejšnjega člena upoštevajo tudi določbe tega člena glede:

- faktorja zazidanosti ali faktorja raščениh površin (upoštevajo minimalni faktorji iz Priloge)
- ozelenitve (najmanj eno drevo na vsaka štiri parkirna mesta. Razporeditev ozelenitve naj bo čim bolj enakomerna in ne sme preprečevati osončenosti FN modulov),
- členitve,
- upoštevanja določb prostorskih izvedbenih aktov.

IV. Podrobnejša pravila za umeščanje FN naprav na predpisana prednostna območja (15. – 25. člen)

Predpisana prednostna območja - 15. člen

- strehe objektov in utrjene površine parkirišč na stavbnih zemljiščih, katerih tlorisna površina je 1 000 m² ali več in ki so na poselitvenih območjih, zlasti v mestih in drugih urbanih naseljih;
- območje cestnih zemljišč, cestnih objektov, oskrbnih postaj javnih cest in servisnih prometnih površin;
- železniško območje, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja varnost železniškega prometa;
- območja objektov za proizvodnjo elektrike ter območje razdelilnih transformatorskih postaj in razdelilnih postaj, ki segajo največ 5 m od roba najbolj zunanjega energetskega objekta;
- območja zaprtih odlagališč.

Strehe objektov - 16. člen

Streha s tlorisno površino najmanj 1 000 m² na obstoječem ali načrtovanem objektu, pri čemer je objekt na poselitvenih območjih, zlasti v mestih ali drugih urbanih naseljih, se šteje za predpisano prednostno območje, razen če:

- gre za neprimerno namembnost ali neprimerno vrsto objekta, na katerem je streha,
- gre za neprimerno lego strehe objekta,
- gre za neprimerno osončenost strehe objekta,
- streha obstoječega objekta nima ustrezne nosilnosti, ki bi omogočala postavitve in vzdrževanje FN naprav na njej,
- če ni zagotovljena možnost priklopa na obstoječe prenosno ali distribucijsko omrežje, ali
- če bi postavitve FN naprave na streho pomenila tveganje za ljudi ali premoženje, upoštevajoč dejavnosti v objektu.

Parkirišča - 17. člen

Obstoječe ali načrtovano parkirišče na stavbnem zemljišču, ki presega 1 000 m² tlorisne površine, se šteje za predpisano prednostno območje, razen če:

- gre za neprimerno osončenost parkirišča,
 - če ni zagotovljena možnost priklopa na obstoječe prenosno ali distribucijsko elektroenergetsko omrežje, ali
 - če bi postavitev FN naprave na parkirišče pomenila tveganje za ljudi ali premoženje, upoštevajoč dejavnosti na parkirišču.
- Za umeščanje FN naprav na parkirišča, ki se štejejo za predpisana prednostna območja, veljajo prostorski izvedbeni pogoji, določeni v 13. in 14. členu te uredbe.
- Ne glede na prejšnji odstavek za obstoječe parkirišče ne veljajo:
- deveti odstavek 13. člena (FN na > 50 %) ter
 - prvi, drugi in tretji odstavek 14. člena te uredbe.
- Na obstoječih parkiriščih se ohranijo obstoječa ozelenitev in drevesa.

Cestna zemljišča in objekti, oskrbne postaje javnih cest in servisne prometne površine - 18. člen

Obstoječa ali načrtovana cestna zemljišča, cestni objekti, oskrbne postaje javnih cest in servisne prometne površine se štejejo za predpisana prednostna območja, razen če:

- gre za neprimerno namembnost ali neprimerno vrsto objekta ali območja (objekt ali območje z omejitvami, ki izhajajo iz lastnosti ali uporabe v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, prometna signalizacija in prometna oprema s certificirano konstrukcijo, območje naprav za odvodnjavanje ceste in čiščenja odpadnih vod, vključno z dostopi do njih, ali če gre za nestabilne ali krušljive brežine, plazoviti teren, prosti profil ceste, pregledno bermo, preglednostni prostor, območje za postavljanje prometne signalizacije in opreme, krivine, območja, potrebna za manevriranje za izvajanje rednega vzdrževanja, ali mesto, kjer ni mogoče zagotoviti varnega dostopa do naprave),
- gre za neprimerno lego objekta ali območja (lega v naselju na območjih, namenjenih za rekreacijske dejavnosti, ali na javnih površinah, lega na območju 3 m do roba vozišča, razen namestitve na protihrupne ograje),
- gre za neprimerno osončenost objekta ali območja,
- ni zagotovljena ustrezna nosilnost v primeru umeščanja na obstoječi ali načrtovani objekt,
- ni zagotovljena možnost priklopa na obstoječe prenosno ali distribucijsko omrežje, ali
- če bi umeščanje FN naprav pomenilo tveganje za ljudi, premoženje ali prometno varnost.

Prostorski izvedbeni pogoji za cestna zemljišča - 19. člen

- FN naprave se na cestna zemljišča, cestne objekte, oskrbne postaje javnih cest in servisne prometne površine umeščajo tako, da ne ovirajo ali onemogočajo redne in varne uporabe, zaznavanja prometne signalizacije, delovanja, vzdrževanja, vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist na cesti, cestnih objektih in vgrajeni infrastrukturi in da ne ovirajo prihodnjega razvoja cestne infrastrukture.
- stabilnost brežine / nosilnost protihrupne ograje
- ne smejo ovirati ali onemogočiti delovanja prehodov in prepustov za živali.

Železniško območje - 20. člen

Obstoječe ali načrtovano železniško območje, kot je določeno v zakonu, ki ureja varnost v železniškem prometu, se šteje za predpisano prednostno območje, razen če:

- gre za neprimerno namembnost ali neprimerno vrsto objekta ali območja,
- gre za neprimerno lego objekta ali območja,
- gre za neprimerno osončenost objekta ali območja,
- ni zagotovljena ustrezna nosilnost v primeru umeščanja na obstoječi ali načrtovani objekt,
- ni zagotovljena možnost priklopa na obstoječe prenosno ali distribucijsko omrežje, ali
- če bi umeščanje FN naprav pomenilo tveganje za ljudi, premoženje ali prometno varnost.

Prostorski izvedbeni pogoji za železniško območje - 21. člen

- FN naprave se na železniško območje umeščajo tako, da ne ovirajo ali onemogočajo redne uporabe, delovanja, vzdrževanja in vzdrževalnih del v javno korist na železniškem območju in javni železniški infrastrukturi in ne ovirajo prihodnjega razvoja te infrastrukture.
- umeščajo se tako, da omogočajo varen potek železniškega prometa, da ne zmanjšujejo ali onemogočajo preglednosti na železniškem omrežju in da z bleščanjem ne vplivajo na vidnost železniške signalizacije, uporabnike železnice ali na sosednje objekte
- stabilnost brežine / nosilnost protihrupne ograje
- ureditev dostopa za potrebe vzdrževanja, ki ne sme potekati v progovnem pasu ali onemogočati dostopa vzdrževalcem železniške infrastrukture

Območja objektov za proizvodnjo elektrike - 22. člen

Obstoječe ali načrtovano območje objektov za proizvodnjo elektrike ter območje razdelilnih transformatorskih postaj in razdelilnih postaj, kot je določeno v zakonu, ki ureja energetiko, se štejeta za predpisano prednostno območje, razen če:

- gre za neprimerno namembnost ali neprimerno vrsto objekta ali območja,
 - gre za neprimerno lego objekta ali območja,
 - gre za neprimerno osončenost objekta ali območja,
 - ni zagotovljena ustrezna nosilnost v primeru umeščanja na obstoječi ali načrtovani objekt,
 - ni zagotovljena možnost priklopa na obstoječe prenosno ali distribucijsko omrežje, ali
 - če bi umeščanje FN naprav pomenilo tveganje za ljudi ali premoženje.
- Za neprimerno namembnost ali vrsto objekta ali območja v skladu varovano območje jedrske elektrarne.

Prostorski izvedbeni pogoji za območja objektov za proizvodnjo elektrike - 23. člen

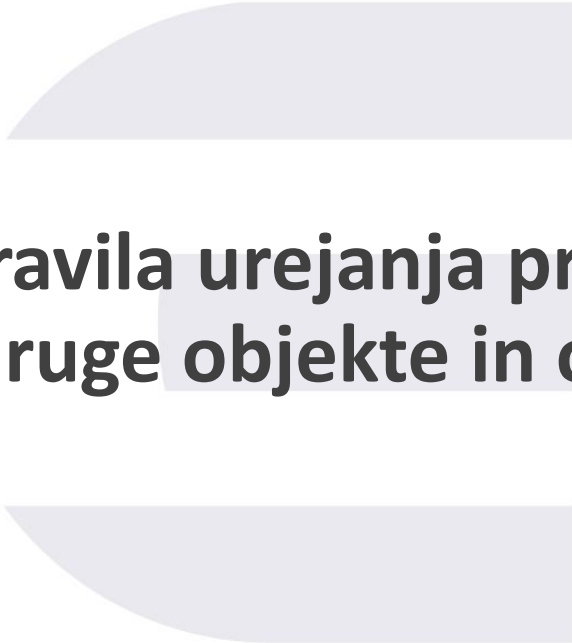
- FN naprave se na območja objektov za proizvodnjo elektrike ter območja razdelilnih transformatorskih postaj in razdelilnih postaj, ki segajo največ 5 m od roba najbolj zunanega energetskega objekta, umeščajo tako, da ne onemogočajo redne in varne uporabe, delovanja, vzdrževanja in vzdrževalnih del v javno korist na elektroenergetskem omrežju in ne ovirajo prihodnjega razvoja elektroenergetskega omrežja.
- upoštevanje varnostne stopnje, določene za zemljišča, ki so v območju varovalnega pasu razdelilne transformatorske postaje in razdelilne postaje.
- Za postavitve primerni nasipi ter objekti z ustreznim naklonom in orientacijo.

Zaprta odlagališča - 24. člen

Zaprto odlagališče se šteje za predpisano prednostno območje, če ima veljavno okoljevarstveno dovoljenje za zaprto odlagališče ali je dokončno prenehalo obratovati po izteku rokov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za zaprto odlagališče.

Prostorski izvedbeni pogoji za zaprta odlagališča - 25. člen

- FN naprave se na zaprta odlagališča umeščajo v skladu s prostorskimi izvedbenimi pogoji, določenimi v zakonu, ki ureja uvajanje obnovljivih virov energije.
- če so zaprta odlagališča v krajinskih območjih s prepoznavnimi značilnostmi, ki so pomembna na nacionalni ravni, se posebna pozornost nameni zasaditvam, da se ne poslabša doživljajska kakovost oziroma vrednost krajine in reprezentativnost območja.

V. Podrobnejša pravila urejanja prostora za umeščanje FN naprav na druge objekte in območja (26. - 27. člen)

Prostorski izvedbeni pogoji za druge objekte in območja - 26. člen

Če prostorski izvedbeni akt ne ureja umeščanja FN naprav ali dopušča umeščanje FN naprav pod prostorskimi izvedbenimi pogoji, ki so v nasprotju s to uredbo, in ne gre za primer obvezne postavitve ali umeščanja FN naprav na predpisana prednostna območja, **se za umeščanje, dovoljevanje in postavitve FN naprav na stavbna zemljišča upoštevajo skupna podrobnejša pravila urejanja prostora, določena v II. poglavju te uredbe, in prostorski izvedbeni pogoji:**

- strehe tlorisne površine $< 1\ 000\ m^2 \Rightarrow$ 11. čl. Uredbe
- parkirišča tlorisne površine $< 1\ 000\ m^2 \Rightarrow$ 13. čl. Uredbe
- na fasade in balkone, če so enotno oblikovani
- na utrjene zunanje površine ob večjih poslovnih in industrijskih stavbah (npr. površine za dostavo in pretovor blaga...), če ne ovirajo dejavnosti na območju;

Sprejemniki sončne energije - 27. člen

Če prostorski izvedbeni akt ne ureja umeščanja **sprejemnikov sončne energije na obstoječe ali načrtovane objekte**, se za njihovo umeščanje, dovoljevanje in postavitve smiselno upoštevajo skupna podrobnejša pravila urejanja prostora, določena v II. poglavju te uredbe, ter prostorski izvedbeni pogoji, določeni v 11., 12., 13. in 14. členu te uredbe.

Pri umeščanju **sprejemnikov sončne energije** in **kombiniranih naprav** se ne upošteva prostorski izvedbeni pogoj, določen v tretjem odstavku 11. člena te uredbe.

Priloga uredbe

Legenda:

- SS – stanovanjske površine
- SK – stanovanjske površine s kmetijsko dejavnostjo
- CU – centralne površine
- CD – površine družbenih dejavnosti
- BD – površine drugih območij
- BK – površine za kmetije
- IP – površine za industrijo
- IG – površine za gospodarske poslovne cone
- IK – površine za intenzivno kmetijsko proizvodnjo

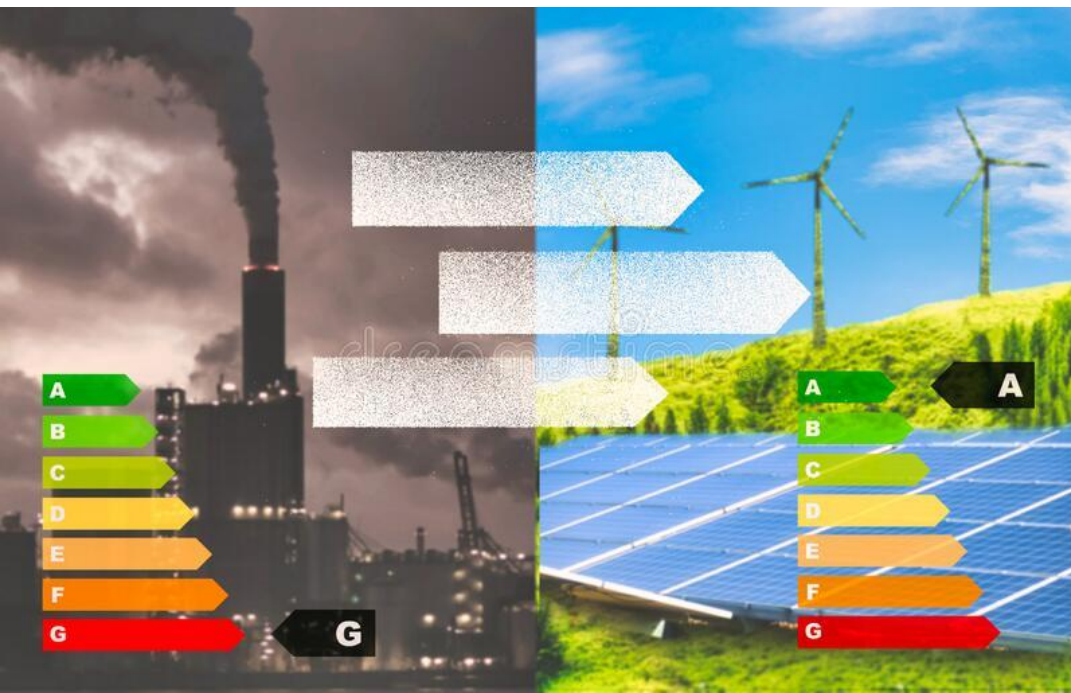
Priloga: Minimalni faktorji zazidanosti, faktorji prekritih površin in faktorji raščenege terena

Namenska raba prostora	Faktor zazidanosti (FZ)	Faktor prekritih površin (FPP)	Faktor raščenege terena (FRP)
SS (eno- in dvostanovanjske stavbe)	40 %	60 %	40 %
SS (dvojček)	40 %	70 %	30 %
SS (vrstne stavbe)	50 %	80 %	20 %
SS (vila)	20 %	40 %	60 %
SS (večstanovanjske stavbe)	40 %	70 %	30 %
CU (mešane dejavnosti, z bivanjem)	60 %	80 %	20 %
CU (mešane dejavnosti, brez bivanja)	30 %	70 %	30 %
CD (izobraževanje)	30 %	65 %	35 %
CD (zdravstvo)	50 %	80 %	20 %
BD (trgovina do 1 000 m ² BTP)	50 %	70 %	30 %
BD (trgovina nad 1 000 m ² BTP)	40 %	80 %	20 %
BD (nakupovalni center)	40 %	70 %	30 %
SK, IK, BK (kmetija)	60 %	80 %	20 %
IP, IG (proizvodnja in obrt)	60 %	80 %	20 %

Uredba – cilj / namen

- določa enotne pogoje za umestitev FN naprav na ravni celotne države.
- je neposredna pravna podlaga za način umeščanja, zato občinam ne bo treba spreminjati in prilagajati svojih prostorskih načrtov.
- Slovenija je s sprejemom ZUNPEOVE in Uredbe OVE izpolnila oba reformna mejnika Načrta za okrevanje in odpornost (NOO), vezana na poglavje REPowerEU (možnost črpanja EU sredstev), ki ga je vlada v NOO vključila s ciljem prispevati k evropskemu načrtu za zmanjšanje odvisnosti od ruskih fosilnih goriv in pospešitvi zelenega prehoda.

Hvala za vašo pozornost!

Kontakt:

GSM: +386 51 693 436

E-mail: andrejabb@a-sol.si